

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра психології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 Психологія
за освітньо-професійною програмою Психологія
мова навчання українська**

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники: Свіденська Галина Миколаївна, кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології.

Рецензенти:

Мелоян А.Е., кандидат психологічних наук, професор кафедри психології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Шайда Н.П., кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної ДВНЗ
«Донбаський державний педагогічний університет»;

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
Протокол № 12 від 27.06.2022 р.

Завідувач кафедри: кандидат психологічних наук, професор кафедри
психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;
Мелоян А.Е.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

" 27" червня 2022 р.
протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

Кількість кредитів	5
Рік підготовки, семестр	2 рік, 3 семестр.
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Свіденська Галина Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології.
Контактна інформація	svidenskag@gmail.com
Консультації	кожний вівторок місяця, 14.00. – 15.00
Анотація навчальної дисципліни	<p><i>об'єкт вивчення</i> – психологічна служба.</p> <p><i>предмет вивчення</i> – теоретична основа сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста психолога, яка дозволить створити передумови для усвідомленого вивчення загальнотеоретичних та методологічних основ проведення заходів психологічної служби</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета навчальної дисципліни:</i> набуття майбутніми практичними психологами знань щодо основних нормативних документів, які регламентують професійну діяльність, формування навичок планування та проведення дослідницької, корекційної, розвивальної та консультативної роботи; розвиток знань, вмінь і навичок, що максимально сприяють усвідомленню досконалого професійного становлення майбутнього спеціаліста.</p> <p><i>Компетентності, які набуде здобувач після вивчення дисципліни:</i></p> <p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні .</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань</p>

(мотивів).

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 11. Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуація.

ФК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК 2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості .

ФК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми .

ФК 5. Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Ключові слова:

психологічне здоров'я, етичний кодекс психолога, психопрофілактика, консультативна робота, психодіагностика, психокорекція, просвітництво, психологічна підтримка, групи розвитку, обдаровані діти, психологічна допомога, відхилення в розвитку.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати

теоретичні висновки.

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 7. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 13. Знання шляхів та засобів психологічної допомоги, психологічних методів та технологій.

ПРН 14. Знання принципів організації та функціонування психологічної служби в освіті.

ПРН 16. Забезпечувати психологічну допомогу, психологічний супровід засобами різних видів психологічної практики.

ПРН 17. Використовувати мовний потенціал в умовах надання психологічної допомоги, формувати власний стиль професійного спілкування.

ПРН 18. Розробляти програми психологічної допомоги (тренінг, психотерапія, консультування, тощо) для роботи у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 19. Планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку.

Матеріали та ресурси:

- дистанційний курс „Психологічна служба» (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=282>);
- мультимедійна апаратура, екран, проектор;
- бібліотечні фонди.<http://>

Теми	<p><i>Розділ 1. Психологічна служба як інститут надання психологічної допомоги</i></p> <p>Тема 1. Функції та задачі психологічної служби.</p> <p>Тема 2. Основи організації психологічної служби в освітніх закладах.</p> <p>Тема 3. Основні види та форми діяльності психологічної служби</p> <p>Тема 4. Діагностика, прогноз, психологічна допомога та актуалізація самопомоги</p> <p>Тема 5. Психологічне консультування в діяльності практичного психолога.</p> <p><i>Розділ 2. Психологічна служба в системі освіти</i></p> <p>Тема 1. Методика роботи шкільного психолога з дітьми “групи ризику” та дітьми постраждалими від насилля</p> <p>Тема 2. Методика роботи психолога з сім’ями особистостей</p> <p>Тема 3. Морально-етичні принципи діяльності психолога.</p> <p>Тема 4. Становлення та розвиток психологічної служби в Україні</p> <p><i>Розділ 3 Психологічна служба в системі охорони психічного здоров’я громадян України</i></p> <p>Тема 1. Психологічна служба в силових структурах</p> <p>Тема 2. Психологічна допомога в кризових ситуаціях</p> <p>Тема 3. Психологічна робота з персоналом.</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p>– Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп’ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.</p> <p>– Практичні: вправи, рішення психологічних задач, пошукові, дослідницькі. самостійна робота здобувачів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань, створення ситуації психологічної новизни.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p>Види роботи здобувачів (тестування; реферати, есе; розроблення та виконання навчальних презентацій, виконання самостійної роботи, , розв’язання психологічних ситуацій, складання ментальних карт лекційних занять, робота з літературними джерелами).</p>
Оцінювання	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p><i>Види:</i> поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (екзамен).</p>

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок студентів здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу і складається з двох етапів: поточного та підсумкового.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань та розв'язання задач;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання.

Методи: усна, письмова, практична, тестова перевірка.

Форми: усне та письмове опитування, тестові завдання, реферати, презентації.

Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання заліку): оцінки «**відмінно**» (90-100 балів) заслуговує здобувач

вищої освіти, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без помилок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу;

оцінки **«добре» (75-89 балів)** заслуговує здобувач вищої освіти, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності;

оцінки **«задовільно» (60-74 бали)** заслуговує здобувач вищої освіти, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача;

оцінка **«незадовільно» (26-59 балів)** виставляється здобувачу вищої освіти, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни;

оцінка **«неприйнятно» (0-25 балів)** виставляється здобувачу вищої освіти, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 15 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачу та комісії. Замість перескладання комісії здобувач може обрати повторне вивчення дисципліни, проходження практики чи виконання курсової роботи.

Основні вимоги:

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною.

	<p><i>Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної добросовісності, відвідування:</i> виявлення ознак академічної недобросовісності в письмових роботах підставою для незарахування їх викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.</p> <p>Урегулювання порядку повторного проходження контрольних заходів у ДДПУ регламентується «Положенням про контрольні заходи» (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Здобувачам вищої освіти у разі отримання незадовільної оцінки на контрольному заході надається можливість для перескладання екзамену: один раз - викладачу, другий раз - комісії.</p> <p><i>Відвідування</i> занять є обов'язковим, виключеннями можуть бути не явка тільки з поважних причин (хвороба, індивідуальний графік і т. ін.) здобувач має можливість в інші (пізніші) строки відпрацювати. Практикується можливість виконання і надсилання виконаних завдань на платформі дистанційного навчання <i>Moodle</i>.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>У курсі «Психологічна служба» поєднується розгляд як теоретичних, так і практичних аспектів роботи практичного психолога в освіті. Акцент робиться на технологічних аспектах діяльності психолога в системі освіти, починаючи від організації його праці, взаємодії з педагогічним колективом та закінчуючи конкретними методиками, які використовуються в роботі з різними віковими групами дітей та їхніми сім'ями.</p> <p>Важливим є усвідомлення значущості вирішуваних психологом-практиком завдань, що стимулюватиме студентів до фахового зростання. Важливим завданням курсу є формування у студентів уявлень про майбутню професійну діяльність, створення професійної картини світу.</p> <p>Перевагою зазначеної дисципліни є можливість майбутніх психологів реалізувати у практиці волонтерської діяльності вміння взаємодіяти в команді, аналізувати та враховувати соціальні, вікові, психофізіологічні, особистісні особливості партнерів взаємодії, адекватно оцінювати рівень власної професійної компетентності та створювати й реалізовувати план саморозвитку.</p>

Розробник: канд. психол. наук, доцент
Свіденська Г.М.

